

DMUNyt nr. 21 – 15. december 2005

## Viden basis for renere vandmiljø

**Viden om sammenhænge mellem forurening og miljøtilstand er nøglen til at forbedre miljøtilstanden i vores vandløb, søer, fjorde og havområder. En ny bog "Vandmiljøindsatsen" handler om resultaterne af den overvågning, myndighederne har gennemført af det danske vandmiljø siden 1974. Bogen handler også om, hvordan viden fra overvågningen er blevet brugt som grundlag for beslutninger om miljøindsatsen, samt om de forbedringer der er sket i vandområderne.**

Siden 1974 har amterne og Miljøministeriets institutioner overvåget det danske vandmiljø. Det er sket ved at måle og undersøge forureningskilder, næringsstoffer samt planter og dyr i en stor del af de danske vandområder. Siden 1989 er det meste af overvågningen foregået i regi af det landsdækkende nationale overvågningsprogram for vandmiljøet.

### **Udvikling over tid vigtig**

Overvågningen har givet myndighederne en systematisk viden om miljøforholdene i de undersøgte vandområder. Og netop serier af målinger gennem en længere årrække er nødvendige for at kunne vurdere udviklingen i miljøtilstanden. Årsagen er at der er store år-til-år forskelle i tilstanden i vandområderne bl.a. på grund af forskel i nedbøren og dermed også i tilførslen af næringsstoffer til vandområderne.

Gennem overvågningen har myndighederne også fået oplysninger om hvor meget de forskellige samfundssektorer bidrager til forureningen af vandområderne. Og overvågningen har vist hvordan indsatsen for at mindske forureningen af vandmiljøet har forbedret miljøtilstanden i vandområderne.

### **Viden som basis for fremtidig indsats**

En forudsætning for at kunne forbedre vandmiljøet er, at have tilstrækkelig med viden om hvad der påvirker det og hvad der skal til for at mindske de negative påvirkninger. Overvågningen af vandmiljøet har i vidt omfang givet myndighederne den nødvendige viden hertil på det overordnede, nationale plan. Denne viden har politikerne også brugt fx når de nationale vandmiljøplaner er blevet revideret.

Overvågningen af vandmiljøet har dog også vist, at det er nødvendigt at have konkret viden om lokale forhold for at sikre tilstrækkelig effekt af en målrettet indsats for at beskytte det enkelte vandområde. De lokale miljømyndigheder er derfor nødt til at udføre konkrete undersøgelser af de enkelte vandområder for at supplere den viden, der er

tilvejebragt for at kunne fastlægge en indsats, der fører til opfyldelse af miljømålene for vandområderne.

### **Vandmiljøindsatsen i bogform**

Bogen "Vandmiljøindsatsen" handler om den overvågning af det danske vandmiljø, miljømyndighederne har gennemført siden 1974. Forfatterne beskriver de metoder, amterne, GEUS, Miljøstyrelsen og DMU benytter i overvågningen og giver læseren en oversigt over hvordan forureningen med næringsstoffer af vandmiljøet har udviklet sig frem til i dag. Bogen giver også et indblik i sammenhængen mellem belastningen fra de forskellige forureningskilder og tilstanden i vandområderne.

Forfatterne har lagt vægt på at beskrive både den generelle udvikling på landsplan og de konkrete forhold i udvalgte vandområder: Grundvand på Tunø, Lilleå i Gudenåsystemet, Furesø og Odense Fjord. Endelig beskriver bogen, hvordan resultaterne fra overvågningen er blevet brugt som grundlag for beslutningerne om miljøindsats, samt de fremtidige behov for overvågning for at opfylde EU's vandrammedirektiv.

I: Projektchef Jens Møller Andersen, DMU, tlf. 8920 1741, jea@dmu.dk